KINDERRECHTEN *in* LOKALE CONTEXT

Programma (v. 25-09)

Locatie: BIP – Brussel

INSPIRATIE- EN NETWERKDAG

Een initiatief van het Vlaams Netwerk Kind- en Jeugdvriendelijke Steden en Gemeenten.

19.11.2019

Contact:
jolijn.dehaene@bataljong.be
T. 0470/95.06.19

Inleiding

We heten je van harte welkom op de officiële lancering van het **Vlaams Netwerk Kind- en Jeugdvriendelijke Steden en Gemeenten.** Na wat meer uitleg over het Netwerk, nemen we je mee in het programma van deze dag.

Het Netwerk?

Het Vlaams netwerk wil steden en gemeenten aanzetten om een sterke strategie uit te werken rond kind- en jeugdvriendelijk beleid, vanuit een brede inhoudelijke focus die zowel **lokaal, bovenlokaal als Vlaams** een meerwaarde heeft.

Dit partnerschap wil het jeugdbeleid op alle beleidsdomeinen en -niveaus versterken en is een nieuwe stap om kind- en jeugdgericht beleid op lokaal en Vlaams niveau te versterken. Het Netwerk is daarom dus expliciet **gericht op álle steden en gemeenten.** Kind- en jeugdvriendelijk beleid gaat immers verder dan het verhaal van het label kindvriendelijke stad of gemeente. Diverse steden en gemeenten nemen initiatief en inspireren anderen mee.

De ambitie van dit netwerk is stof te geven aan de steden en gemeenten om een **offensief en breed beleid** te voeren m.b.t. kinderrechten. Dit doen we door in te zetten op

1. *netwerking*
2. *innovatie*
3. delen van *expertise*
4. *internationale* uitwisseling

We zetten deze Kick-off en inspiratiedag meteen ook in het teken van **Kinderrechten in lokale context**. We brengen diverse topics, praktijkvoorbeelden en kaders aan om in lokale context kind- en jeugdvriendelijkheid te versterken en de positie van álle kinderen en jongeren te verbeteren.

Opbouw van de dag

We starten de dag om 9.20u en ronden af met een drink om 16.30u. Doorheen het programma worden drie lijnen verkend:

- De eerste lijn geeft voorbeelden en handvatten hoe je de stem van kinderen en jongeren luider kan laten horen en hoe je hun positie in de stad of gemeente kan versterken.
- De tweede lijn verkent de ruimte(s) waarin kinderen en jongeren zich bewegen en waaraan ze mee vorm geven.
- De derde lijn focust op sociale rechtvaardigheid en hoe we een rechtvaardige samenleving kunnen opbouwen waarin kinderen en jongeren de kansen krijgen om tot hun recht te komen.

We verkennen deze inhoudelijke lijnen met 1 centrale keynote, een praktijkbezoek en/of een aantal parallelle sessies. Daarnaast zoomen we in enkele sessies in op instrumenten en methodieken om kinderrechten in een lokale context, samen met kinderen en jongeren, in praktijk om te zetten.

We werken steeds in 2 keer 2 blokken van 45 minuten. We clusteren deze deelsessies al thematisch, zodat ze ook als 1 sessie gevolgd kunnen worden. Je kan gerust ook elke sessie voor een andere lijn kiezen. Op die manier kan je 4 keer kiezen waaraan je deelneemt. Je kan dus zelf kiezen voor verdieping in een thema of eerder voor verbreding en kennismaking met verschillende thema's.

Er zijn echter enkele uitzonderingen: de praktijkbezoeken en de workshops rond cocreatie en diversiteit zijn volle blokken van anderhalf uur. Een aantal van deze sessies hebben bovendien een maximum aantal bezoekers, dus twijfel niet te lang om je hiervoor in te schrijven.

Programma - overzicht

We geven je hieronder eerst een volledig overzicht van het programma. Daarna volgt meer info over de keynotes en de sessies.

Programma – 19 november 2019

Lijn 1	De stem en positie van kinderen en jongeren
Lijn 2	Ruimte(s) voor kinderen en jongeren
Lijn 3	Rechtvaardige samenleving
Lijn 4	Methodische lijn

09:00 - 9:20		Onthaal					
09:20 - 10:00	Voormiddag	Verwelkoming - **Spreker:** wordt nog meegedeeld **Lokaal:**					
10:00 - 10:30		Keynote - De Stem en positie van kinderen en jongeren **Spreker:** wordt nog meegedeeld **Lokaal:**					
10:35 - 11:20		**1.1 Kinderarmoede** Zaal:	**2.1 Online ruimte** Zaal:	**3.1 Workshop kinderrechten** Zaal:	**4.1 Mobiliteit** Zaal:	**5. Workshop Labo vzw** **Zaal:**	**6. Belvue Musuem** Meeting point:
11:25 - 12:10		**1.2 Solidariteit in lokale context** Zaal:	**2.2 Mentale ruimte** Zaal:	**3.2 instrumenten kinderrechten** Zaal:	**4.2 Publieke ruimte** Zaal		
12:10 - 12:50		Lunch					
12:50 - 13:35	Namiddag	Keynote - ruimte(s) waarin kinderen en jongeren zich bewegen **Spreker**: Juliane Heinrich (TÜ Berlin) Lokaal:					
13:40 - 14:25		**7.1 Wonen** Zaal:	**8.1 Aan de slag in de publieke arena** Zaal:	**9.1 Betekenis buurtsport** Zaal:	**10.1 Toegankelijkheid** Zaal:	**11. cocreatief aan de slag** zaal:	**12. Praktijkbezoek Cachet** Meeting point:	**13. Praktijkbezoek - JES** **Meeting point**
14:30- 15.15		**7.2 Aan de slag rond wonen** Zaal:	**8.2 Beleidsparticipatie 2.0** Zaal:	**9.2 Vindplaatsgericht werken** Zaal:	**10.2 Jeugdhulp** Zaal:			
15:15 - 15:40		Koffiepauze						
15:40 - 16:10		**Keynote - Rechtvaardige samenleving voor kinderen en jongeren** **Spreker:** Kinderrechtencommissariaat **Zaal:**						
16:10 - 16:30		Afsluitend woordje						
16:30 -		Drink						

Informatie sprekers en sessies

9:20u Verwelkoming

We heten jullie van harte welkom namens het Netwerk, maar we laten ook nog één van de belangrijke beleidsmakers aan het woord. Het is nog even afwachten wie dat wordt!

10:00u Keynote
Stem en positie van kinderen & jongeren

Kind- en jeugdvriendelijkheid vertrekt vanuit de erkenning van de **volwaardige plaats van kinderen en jongeren in de samenleving.** Daarom laten we een bevlogen spreker aan het woord die dit vertrekpunt op een dynamische manier duidelijk maakt. Mohamed Barrie neemt ons daarom mee in zijn verhaal.

Spreker: Mohamed Barrie
Zaal: wordt nog bekendgemaakt

10.30u parallelle sessies

We splitsen de rest van de voormiddag op in de parallelle sessies.

Sessie X.1: 10.35u – 11.20u
Sessie X.2: 11.25u – 12.10u

We clusteren deze deelsessies al thematisch, zodat ze ook als 1 sessie gevolgd kunnen worden. Je kan gerust ook elke sessie voor een andere lijn kiezen.

1.1 Kinderarmoede

In deze sessie zoomen we in op recent onderzoek dat de ervaringen van kinderen en gezinnen in armoede in beeld brengt. De resultaten worden aangegrepen om het gesprek aan te gaan over hoe beleidsmakers en praktijkwerkers met deze ervaringen en deze beleving aan de slag kunnen gaan.

Sprekers: Tineke Schiettecat (UGent) en Dorien Van Haute (Caritas)
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

1.2 Solidariteit in lokale context

Solidariteit is één van de bouwstenen van onze samenleving en dus ook van een kind- en jeugdvriendelijke samenleving. Solidariteit heeft het potentieel om uit te groeien tot sociale rechtvaardigheid. Maar hoe creëer je nu duurzame solidariteit in een lokale context die bovendien niet beperkt blijft tot de eigen groep? Tussen 2013 en 2016 gingen een multidisciplinaire groep aan onderzoekers op zoek naar innovatieve vormen van solidariteit. Ook in praktijken waar jongeren in het hart van de werking zitten. En net die vormen van solidariteit zetten we in deze sessie in het licht.

Sprekers: Nick Schuermans (VUB)
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

2.1 Kinderen en jongeren in de online ruimte

Kinderen en jongeren groeien op met en in een uitgebreide digitale wereld. Waar het voor velen een onlosmakelijk deel uitmaakt van hun leefwereld, blijft het tegelijk een ruimte die ongelijkheden creëert en waarin gevaren schuil gaan. Daarom laten we enkele experts aan het woord en ontdekken we hoe kinderen en jongeren zich ten volle kunnen ontplooien in en met de digitale ruimte.

Sprekers: Sofie (Awel) en Marianne (WatWat)
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

2.2 Mentale ruimte voor kinderen en jongeren

We denken bij ruimte heel vaak aan fysieke ruimte, maar kinderen en jongeren hebben evenzeer nood aan mentale ruimte, aan rust, aan een veilige plaats waar ze gedachten, gevoelens kunnen verkennen en uiten. We laten enkele praktijkdeskundigen aan het woord die in hun werking die mentale ruimte proberen vrijwaren.

Sprekers: Luk Dewulf (Tajo) en Ingrid De Jonghe (Tejo)
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

3.1 Workshop kinderrechten in lokale context

Dat kinderrechten één van de belangrijkste basiskaders zijn voor kind- en jeugdvriendelijk beleid wordt zelden in twijfel getrokken. Maar hoe zet je de kinderrechten nu in in je eigen lokale context? Lisa De Roeck (KeKi) neemt jullie mee in die zoektocht en denkt met jullie na over de betekenis en impact van kinderrechten op lokaal niveau.

Sprekers: Lisa De Roeck (KeKi)
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

3.2 Instrumenten om met kinderrechten aan de slag te gaan

In deze sessie kan je in gesprek gaan over beschikbare instrumenten om op lokaal niveau aan de slag te gaan met kinderrechten. Je krijgt in deze sessie de kans om met een drietal organisaties te babbelen over hun aanbod.

Onder andere KeKi, KiYo, het Label kindvriendelijke steden en gemeenten, maar ook het Departement Cultuur, Jeugd en Media zullen vertegenwoordigd zijn.

organisaties: KeKi, KiYo, KiReCo, DCJM, het Label – lijstje wordt nog verder aangevuld
Zaal: wordt nog bekendgemaakt

4.1 Kindvriendelijke mobiliteit, ook buiten de stad

Kinderen en jongeren bewegen zich ongelooflijk veel in de publieke ruimte, heel vaak zijn ze 'op weg naar' school, vrije tijd, thuis,… Alleen bevinden kinderen en jongeren zich vaak in een meer kwetsbare positie als ze onderweg zijn én zijn ze vaak afhankelijk van anderen om op hun bestemming te geraken. In landelijke regio's komt daar nog de grote afstand tussen voorzieningen bij. Daarom gaan we op zoek naar enkele 'good practices' rond mobiliteit in die landelijke contexten.

Sprekers: Kind & Samenleving, andere namen worden nog aangevuld
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

4.2 Kindvriendelijke publieke ruimte(s)

Rondhangen, spelen, mensen ontmoeten, nieuwe dingen leren,… heel veel van die zaken vinden plaats in de publieke ruimte. Maar net die publieke ruimte wordt steeds schaarser - omdat er minder is, maar ook omdat we ze steeds minder als zinvolle ruimtes inrichten en benutten. We verkennen daarom hoe je in je eigen context werk kan maken van betekenisvolle publieke ruimte, nu en in de toekomst.

Sprekers: Wim (Bataljong), Kind & Samenleving, laatste naam wordt nog aangevuld
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

5. Over kansen, voor(oor)delen en privileges in een diverse samenleving: workshop

Kind- en jeugdvriendelijk beleid vertrekt vanuit de basisaanname dat kinderen en jongeren vanuit een gelijkwaardige positie moeten kunnen deelnemen aan de samenleving. Jammer genoeg heeft niet iedereen dezelfde kansen of voordelen. Naast individuele verschillen, spelen ook structurele drempels een rol. In een context van superdiversiteit wordt het des te belangrijker te reflecteren op de verschillen in kansen en privileges die bepaalde groepen wel en niet hebben en hoe die verschillen invloed hebben op de manier waarop we samenleven. Nienke van Zwieten (Labo vzw) neemt jullie daarom mee in het verhaal van (wit) privilege. Ze verkent samen met jullie hoe bewuster te worden van de eigen positie hierin én hoe we bij kunnen dragen aan het herstel van gelijkwaardigheid.

Sprekers: Labo vzw
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

6. Praktijkbezoek BELvue Museum

In het BELvue museum wordt gefocust op hoe democratie en burgerschap in België vorm krijgen en vorm kunnen krijgen. Het museum biedt niet enkel een terugblik op wat er is, maar heeft ook een uitgebreid vormingsaanbod, ook voor lokale actoren. Daarom nemen we een duik in het aanbod en de expertise die de medewerkers van het museum opgebouwd hebben.

Sprekers: Olivier en Patrick (BELvue Museum)
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

12.50u: Keynote
Ruimte(s) waarin kinderen en jongeren zich bewegen

Kinderen en jongeren nemen actief deel aan de samenleving en bewegen zich dan ook door verschillende (fysieke en digitale) ruimtes, maar ze hebben ook nood aan (fysieke en mentale) ruimte waar ze veilig kunnen zijn, waar ze zichzelf kunnen zijn, waar ze tot rust kunnen komen.

Onze Keynote, **Juliane Heinrich**, werkt als stadsplanner aan de TÜ Berlin en in de organisatie JAS (Jugend Architektur Stadt) en focust op hoe kinderen en jongeren kunnen deelnemen aan de publieke ruimte, hoe ze die formeel en informeel mee vormgeven en hoe ze die kunnen toeëigenen. Juliane brengt dit verhaal vanuit haar eigen praktijk en haar onderzoekswerk en laat zien hoe kindvriendelijke ruimte in een concrete context vorm kan krijgen

Spreker: Juliane Heinrich (TÜ Berlin – JAS)
Zaal: wordt nog bekendgemaakt

13.35u parallelle sessies

We splitsen ook hier weer op in de parallelle sessies.

Sessie X.1: 13.35u – 14.25u
Sessie X.2 : 14.24 – 15.15u

We clusteren deze deelsessies al thematisch, zodat ze ook als 1 sessie gevolgd kunnen worden. Je kan gerust ook elke sessie voor een andere lijn kiezen.

7.1 Kindvriendelijk wonen

Een kansrijk leven hangt voor een groot stuk samen met de woning en de woonomgeving waarin je opgroeit. Deze sessie verkent een aantal voorwaarden voor een kansrijke woonomgeving en gaat op zoek naar een aantal aangrijpingspunten om zo'n kansrijke woonomgeving te creëren en te vrijwaren.

Sprekers: worden nog bekendgemaakt
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

7.2 Aan de slag rond wonen

Deze sessie bouwt voort op de inzichten dat de woning en de woonomgeving belangrijke factoren zijn om kansen te bieden aan kinderen en jongeren. We zoeken enkele innovatieve voorbeelden die laten zien hoe je kan inzetten op een kansrijke woning en woonomgeving.

Sprekers: Taskforce Wonen Gent en Kind & Samenleving
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

8.1 Aan de slag in de publieke arena met kinderen en jongeren

Kinderen en jongeren zouden als volwaardige burgers moeten aanzien worden en ze zouden allemaal een gelijke positie moeten hebben. Dit is echter niet zo. Heel wat organisaties zoeken daarom naar manieren om de stem van kinderen en jongeren te laten horen en om hun positie te versterken. Fleur van Oyen (Uit De Marge) gaat samen met jullie op verkenning naar manieren om dingen in beweging te zetten en de thema's, vragen, de stem van kinderen en jongeren op de publieke agenda te zetten.

Sprekers: Fleur Van Oyen (Uit De Marge)
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

8.2 Beleidsparticipatie 2.0

Kinderen en jongeren als volwaardige burgers zien, houdt ook in dat je hen betrekt bij het beleidsproces. De collega's van Bataljong hebben hier een bijzondere expertise in en zijn steeds op zoek naar hoe die beleidsparticipatie op vernieuwende en alternatieve manieren vorm kan krijgen. Ze delen dan ook graag enkele inzichten en voorbeelden met jullie.

Sprekers: Team beleidsparticipatie Bataljong
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

9.1 Betekenis van buurtsport voor kinderen en jongeren

Kinderen en jongeren mogen en moeten zich ontplooien, daarom is vrijetijdsbesteding een belangrijk aandachtspunt in jeugdbeleid en het werken met kinderen en jongeren. Sport blijkt één van de geliefde vrijetijdsbestedingen te zijn, al is het traditionele sportleven niet altijd even aangepast, bereikbaar of betekenisvol voor kinderen en jongeren. Shana Sabbe onderzocht daarom de kracht die buurtsportinitiatieven hebben om het recht op ontplooiing te garanderen en om betekenisvol te zijn voor de deelnemende kinderen en jongeren.

Sprekers: Shana Sabbe (UGent)
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

9.2 Vindplaatsgericht werken

We willen alle kinderen en jongeren versterken met kind- en jeugdvriendelijke initiatieven. Maar diegene die er het meeste aan zouden hebben, zijn net het moeilijkst te vinden en te bereiken. En toch is het geen onmogelijke of hopeloze zaak. Heel wat jeugd(opbouw)werkers weten aan te sluiten bij de leefwereld van deze kinderen en jongeren door 'simpelweg' aanwezig te zijn waar de kinderen en jongeren zijn: ze werken vindplaatsgericht. De jeugdwerkers van T-Klub nemen ons daarom mee in het verhaal van vindplaatsgericht werken als een belangrijke strategie om álle kinderen en jongeren te kunnen bereiken.

Sprekers: Ward en Pieter-Jan (T-Klub Lokeren)
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

10.1 Toegankelijkheid van jeugdvoorzieningen

Hoe zorg je dat kinderen en jongeren bij de juiste instanties terecht kunnen, dat ze weten waar ze moeten zijn, wie hen kan ondersteunen,…? Dit blijft een aandachtspunt voor voorzieningen en organisaties. Daarom verkennen we enkele voorbeelden die inspiratie kunnen bieden in het verhogen van de eigen toegankelijkheid.

Sprekers: wordt nog bekendgemaakt
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

10.2 Kindvriendelijke jeugdhulp?

De jeugdhulp kent een lange geschiedenis, gestart vanuit een sterk beschermingsidee. Na een eeuw jeugdhulp zien we echter dat er nog heel wat jongeren uit de boot vallen, dat de hulpverlening soms hopeloos tekort schiet. Daarom laten we twee experts in gesprek gaan op zoek naar valkuilen, blinde vlekken, maar ook lichtpuntjes en aandachtspunten om mee te nemen.

Sprekers: worden nog bekendgemaakt
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

11. Cocreatief aan de slag gaan

Vernieuwing en innovatie vragen een creatief en een ander perspectief op een kwestie. Samen met de betrokkenen aan de slag gaan van bij de

start, op een evenwaardige manier om samen tot een oplossing, een antwoord te komen, is de basis vaor cocreatie. Durven het proces uit handen geven, het eindresultaat niet op voorhand kunnen definiëren, niet weten waar je zal landen,… Ook dat is cocreatie. Koen Steuperaert (Kwadraet) neemt jullie mee in het gedachtegoed van cocreatief werken en hoe je hier zelf mee aan de slag kan gaan.

Sprekers: Koen Steuperaert (Kwadraet).
Zaal: wordt nog bekendgemaakt
Moderator: wordt nog bekendgemaakt

12. Praktijkbezoek Cachet

Cachet is een jeugdorganisatie die op een positieve manier aan de slag wil gaan met de ervaringen van jongeren in de jeugdhulp. Hoe ze dit concreet doen én wat de betekenis van Cachet is voor de deelnemende jongeren kom je in dit praktijkbezoek te weten. We trekken daarbij ook Brussel in, want onze hoofdstad is immers een eigenwijze, unieke en bijzonder inspirerende context.

Sprekers: wordt nog bekendgemaakt
Meeting point: wordt nog bekendgemaakt
Begeleider: wordt nog bekendgemaakt

13. Praktijkbezoek – JES Brussel

JES, de afkorting van Jeugd En Stad, is actief in Gent, Antwerpen en Brussel en streeft naar versterking van de deelnemende jongeren, door aan de slag te gaan rond verschillende levensdomeinen, in de vrije tijd. Hoe JES verbinding zoekt met de Brusselse context én op die manier een

betekenisvolle plek wordt voor kinderen en jongeren, is te ontdekken in dit praktijkbezoek.

Sprekers: Wies Moriau
Meeting point: wordt nog bekendgemaakt
Begeleider: wordt nog bekendgemaakt

15.40u: Keynote
Rechtvaardige samenleving voor kinderen en jongeren

De laatste keynote van de dag behouden we voor het Kinderrechtencommissariaat. Het KRC streeft naar de implementatie en realisatie van kinderrechten voor alle kinderen en jongeren. Het KRC wil immers een rechtvaardige samenleving tot stand brengen. We sluiten de dag daarom (bijna) af met een aantal reflecties en inzichten rond de kinderrechten en de vaststelling dat we ook na 30 jaar nog wel wat werk voor de boeg hebben.

Spreker: Kinderrechtencommissariaat
Zaal: wordt nog bekendgemaakt